

МІСЦЕ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ПРОСТОРИ

С. Васильєв, к.е.н., доцент Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Сучасний етап розвитку світового господарства свідчить, що економічний стан будь-якої країни прямо залежить від ефективності використання її внутрішніх ресурсів та ступеню інтегрованості країни в світогосподарську систему.

Одним із найбільш важливих факторів інтеграції України до світового господарства є сталий розвиток експорту, що в сучасних економічних умовах залежить від здатності українських підприємств виробляти та реалізовувати товари, що відповідають вимогам світового ринку. Збільшення обсягів експорту є одним з основних рушіїв економічного зростання країни, оскільки його

структура визначає ефективність і конкурентоспроможність економіки.

На сучасному ж етапі у структурі українського експорту переважають продукція сировинного сектору та напівфабрикати, тоді як продукція машинобудування та високотехнологічних галузей займає відносно незначну частку. Такий стан експортних відносин є дуже небезпечним. І це підтвердила фінансово-економічна криза 2008-2009 рр., коли різке падіння попиту та цін на сировину спричинило значне зниження експорту продукції металургійної та хімічної галузей, що знизило надходження до бюджету і погіршило торговельний баланс країни.

Структура промислово розвинутих країн виглядає зовсім по-іншому ніж в Україні: в ній превалюють кінцеві продукти. Вивчення і використання досвіду високорозвинених країн світу дозволило би Україні перейти з ресурсовитратного виробництва до високотехнологічного. Це сприяло б поповненню державного бюджету, забезпеченню людей роботою і, відповідно, підвищенню їх життєвого рівня, дало б змогу Україні впевнено рухатись шляхом сталого розвитку економіки та інтегрування в систему світового господарства.

У разі переходу економіки України до ринкової економіки Україна опинилася у складній ситуації. В країні сформувалася клановоолігархічна економіка, яка базується на застарілих технологіях, було збережено структуру суспільного виробництва, орієнтовану на видобування та експорт ресурсів і продукції з низьким ступенем переробки. Варто зазначити, що така структура економіки є вкрай залежною від глобальної економічної кон'юнктури, і країна, яка експортує переважно ресурси і не інвестує в технологічну модернізацію, виступає донором економічного зростання для інших країн.

Пріоритетним напрямом державної політики України на сучасному етапі повинен стати перехід економіки на принципово новий шлях розвитку – інноваційний. Економіка, яка повною мірою використовує знання, заснована на них, має глобальний характер і орієнтована на глобальний ринок. Світовий досвід показує, що перехід на нову економіку вимагає забезпечення сприятливого інноваційного клімату в державі. Україна сьогодні знаходиться лише на першій сходинці інноваційної економіки, тому проблеми інноваційного розвитку держави набувають особливого значення, а їх вирішення є невідкладним завданням. Вагомою перевагою ж для України на цьому шляху є наявність могутнього наукового потенціалу.

Сталий розвиток в Україні може бути забезпечений тільки за умов найбільш ефективного використання всіх видів її ресурсів. Усе це, у свою чергу, сприятиме формуванню нової української економіки та суспільства і позиціонуванню України на світовій арені як повноправного, сильного, достойного суб'єкта.